

COMUNICAT STAMPA

Pësc y saurs marins de Gherdëina anconta i „parënc“ cinëisc

Na „vijita a na parentela“ scialdi particulera ie al mumënt da udëi tl Museum Gherdëina, plu avisa tl foyer dla Cësa di Ladins a Urtijëi: daujin ai fossii straurdinërs dla mostra permanënta che va de reviers a 250 milions de ani posson sën amiré nchin ai 27 de lugio nce pësc y saurs marins dla Cina dl sud. La mostra testemunieia l liam strënt dla vita marina dl Triassich danter doi cuntredes dl mond che ie ncueicundi tan da dalonc y pieta na udleda sun l svilup di retii y di pësc. L'esposizion ie unida inaugureda nsëira cun la presënza de trüep nteressei (27 de juni).

Ncueicundi ie la Dolomites y la Cina dl sud te defin d'autri raions dl mond, ma dan feter 240 milions de ani, tl Triassich, fova la sperses tuchedes dala spuendes dl medemo mer preustorich dla Tethide (Tethys). I fossii unic a lum bele dan 60 ani te Gherdëina sun Secëda y dan feter 15 ani nce tla Cina dl sud pieta n'udleda te chësc mer preustorich y sun la fauna de chësc Univiers.

La mostra che ie unida inaugureda nsëira presënta per l prim iede tl uzidënt 30 repec de fossii spettaculërs. A vijitë l itiosaur de Secëda - l plu vedl y cun si 10 metri nce l majer saur dl mer abinà al mond – iel donca i antenac „parënc“ cinëisc. Chisc che ie sën da udëi ie mpue plu de n meter lonc y a chësta maniera mëndri, ma perchël nia manco spettaculërs.

Daujin a chisc ejemplers iel da amiré tla mostra n pitl pësc d'inuem *Marcopoloichthys* y l *Lariosaurus*, dui doi bele presënc tla cuntreda meridiunela dla Elpes. L mënder di repec metui ora coche dimenscion y mo mei descrit, ie l fossil de pësc *Habroichthys orientalis*, cun iusta 30 millimeter de lunghëza. Nteressanc ie po i pësc *Asialepidotus*, ulache tla msotra permanënta dl Museum Gherdëina iel si antenat de Gherdëina *Archeolepidotus*, l plu vedl pësc dla Tethys unit a lum al mond nchinamo. De nteres nce i fossii de pësc plu antics che julova che n ie mei unic a cunescënza.

La culezion permanënta de fossii ladins dl Museum Gherdëina a Urtijëi y i repec dala Cina che ie metui ota tl foyer dla Cësa di Ladins, pieta nsci n cheder ntier dla vita marina da dan 240 milions de ani, n'epoca nteressanta nce ajache la ie ruveda do l majer muri ora de massa dla storia, che à destrü nchin a 95% dla vita marina.

La mostra straurdinera “Pësc y saurs dl Triassich dala Cina dl sud” ie unida inaugureda nsëira cun la presënza di ambolc dla valeda y na cunferënza dl curadëur dla mostra Andrea Tintori, prufessëur de paleontologia tl'Università de Milan. Tintori fej nce da liam danter Gherdëina y la Cina: a d'ël che ie un di respunsabli dla giavedes dl raion de Xingyi, da ulache vën ca i repec dla mostra, ti va l merit de avëi analisà y studià a puntin la scuviertes reses de pësc fossilisei dla Dolomites y cunfermà che ie i plu vedli abitanc dla Tethys.

La mostra straurdinera “Pësc y saurs dl Triassich dala Cina dl sud” ie unida metuda a jì dal Museum Gherdëina en culaburazion cun la Univeriteies de Milan y Pechin, cun l'Union di Ladins de Gherdëina y l sustëni da pert di Chemuns dla valeda, dla Region y dla Furnadoia de Secëda. L buffet dl'inagurazion ie unit sponsorisà da Hotel Genziana y Café Adler de Urtijëi.

La mostra ie davierta nchin ai 27 de juni tl foyer dla Cësa di Ladins, ulache ie nce da vijitë la mostra permanënta dl Museum Gherdëina, dal lunesc ala sada, dala 10 ala 18.

L prugram che acumpanieia la mostra vëjia sën inant trëi scuemciadives: ai 6 y 20 de lugio doi jites geologiches te Val d'Ana cun i scuvridëures dl itiosaur de Secëda, Johann Compj y Meinhard Strobl. Ai 27 de lugio iel na vijita meneda cumbineda cun na escurscion geologica sun Secëda cun l curadëur dla mostra prof. Tintori. Nfurmazions y iscrizions posson giapé tl Museum.

MUSEUM GHERDĚINA

Per deplu nformazions:
Museum Gherdëina
Cësa di Ladins
www.museumgherdeina.it

Paulina Moroder
E-mail: p.moroder@museumgherdeina.it
Tel.: 0471 797554
Cell.: 338 6040477